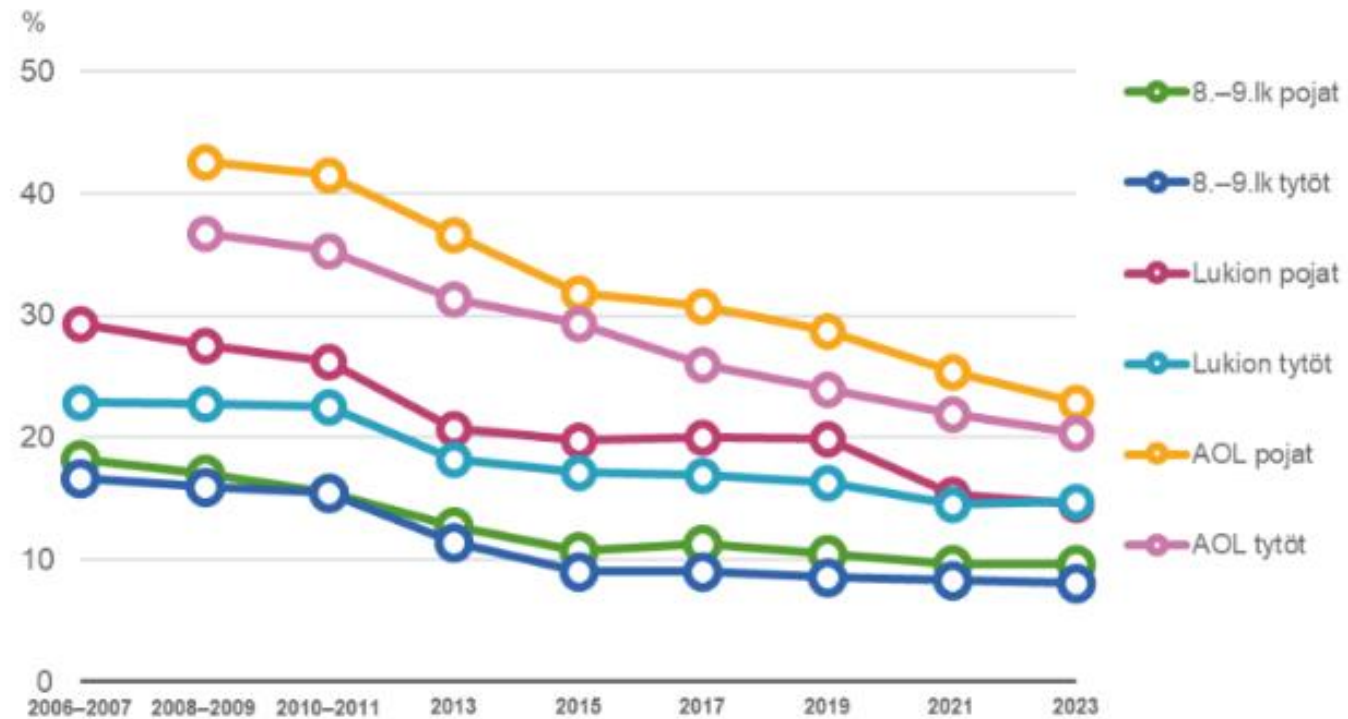

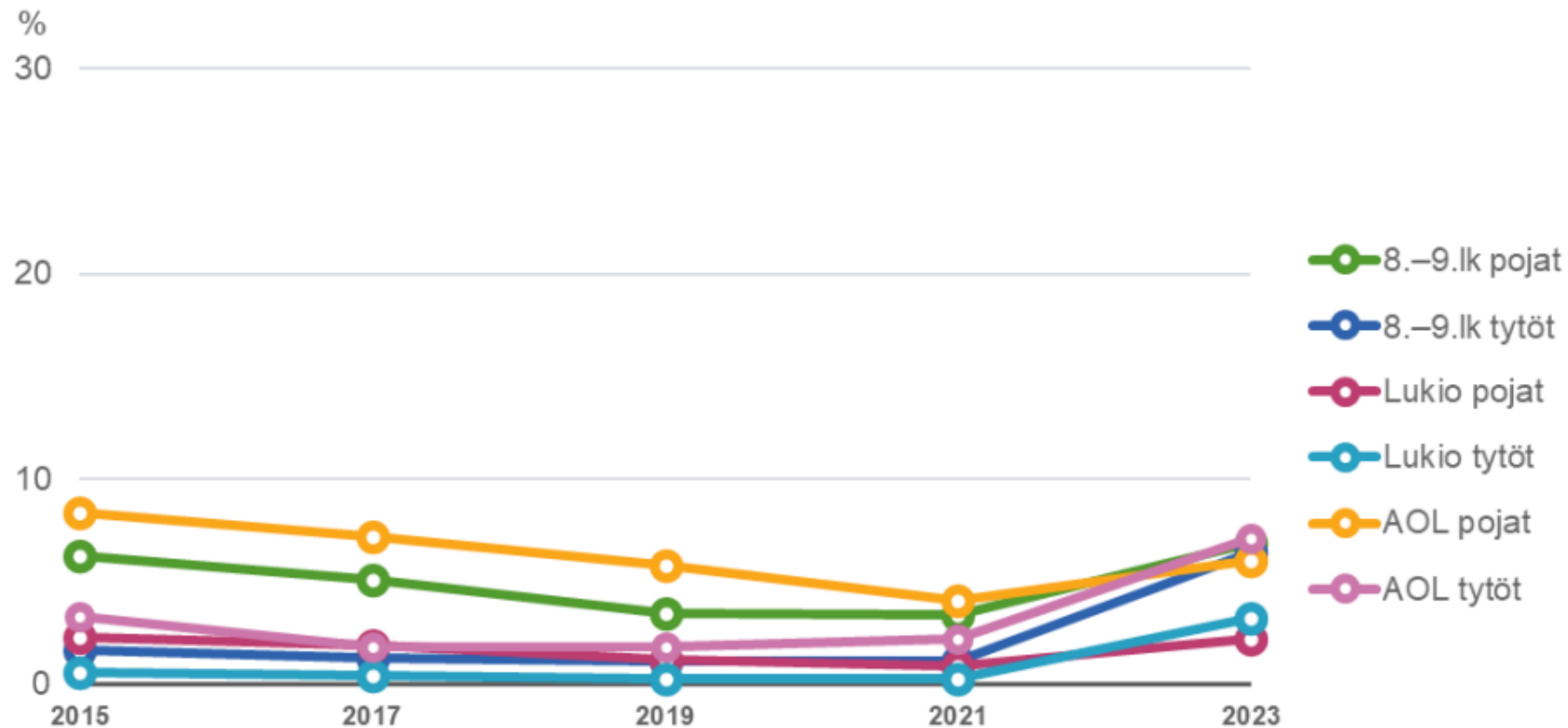
EPT 2023

TILANNEPÄIVITYS

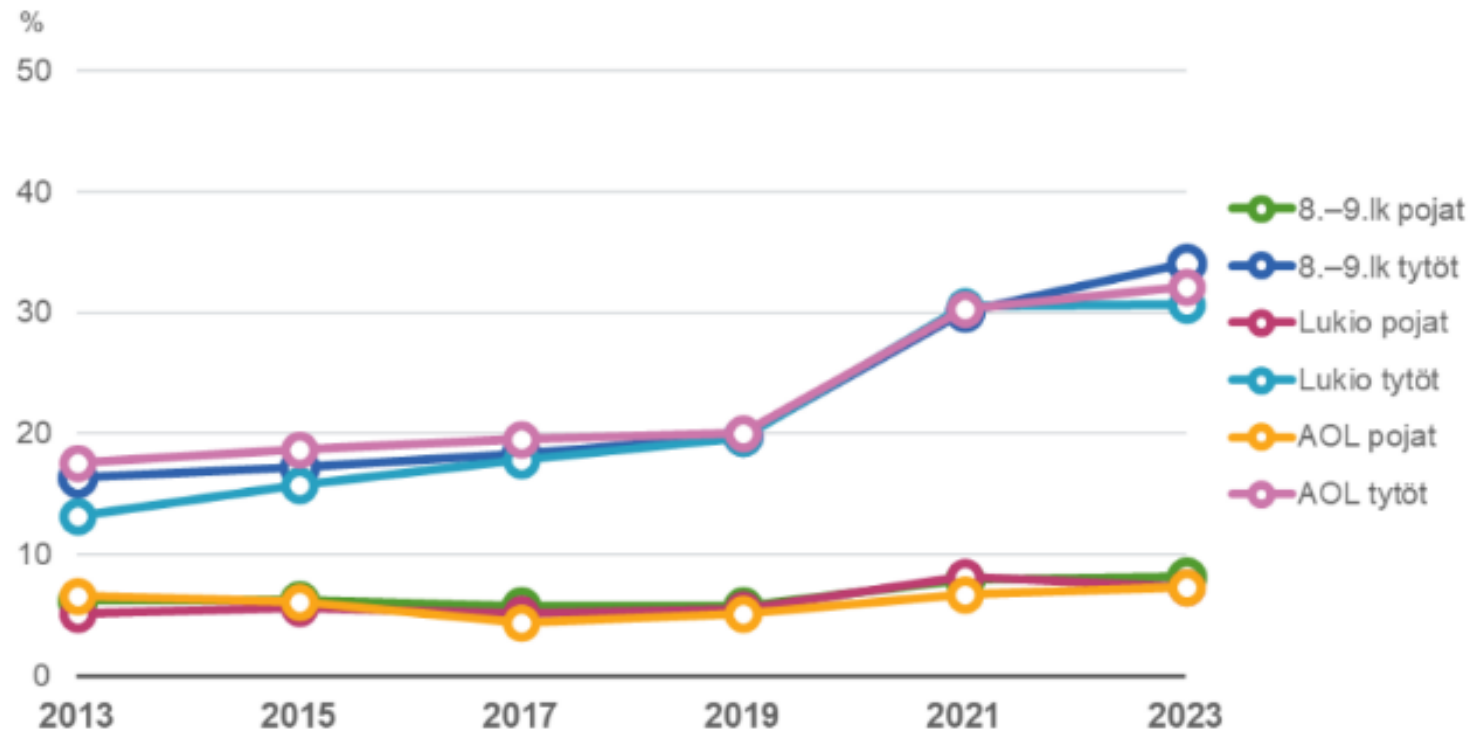
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olleiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2006–2023, %

Sähkösavukkeita päivittäin käyttävien nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2015–2023, %

Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kahden viime viikon aikana kokeneiden nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2013–2023, %

Indikaattori perustuu GAD7-mittariin (Generalized anxiety disorder).

4.-5.luokka: 2023 (2021)

- Koulukiusaamista kokeneiden osuus vähentynyt
 - Kaikki 6,1 (8,4)
 - Pojat 6,0 (9,3)
 - Tytöt 6,3 (7,5)
- Pääruokaa kouluruoalla syövien osuus laskenut
 - Kaikki 69,5 (76,2)
 - Pojat 71,5 (79,8)
 - Tytöt 67,8 (72,8)
- Tyttöjen koettu hyvinvointi heikentynyt
 - Tyytyväisyys elämään laskenut 78,7 (87,0)
 - Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi 13,0 (10,4)
 - Vähintään lievää ahdistusoireilua 34,3 (23,4)
- Poikien tupakkatuotteiden ja sähkösavukkeiden kokeilu/käyttö lisääntynyt 7,0 (3,6)
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien poikien määrä vähentynyt 55,6 (62,4)

8.-9.luokka: 2023 (2021)

Poikien hyvinvointi parantunut

- Keskinäiseksi tai huonoksi terveydentilansa kokevien osuus vähentynyt 12,9 (19,0)
- Yksinäisyys vähentynyt 6,6 (10,4)
- Pystyy vaikuttamaan omaan elämäänsä 82,9 (79,6)
- Yhä harvempi jättää koululounaan syömättä 20,2 (38,2)
- Kohtalainen tai vaikea ahdistus vähentynyt 6,8 (10,6)
- Raittius lisääntynyt 73,2 (62,1)
- Vähintään tunnin pv liikkuvien osuus lisääntynyt 37,5 (30,7)

Tyttöjen hyvinvointi heikentynyt

- Elämään tyytyväisyys laskenut 47,5 (59,8)
- Yksinäisyys lisääntynyt 24,9 (22,8)
- Ahdistuneisuus lisääntynyt 38,9 (31,3)
- Entistä harvempi kokee voivansa vaikuttaa omaan elämäänsä 64,2 (70,2) tai elinympäristöön 51,9 (60,8)
- Koululounaan jättää entistä useampi syömättä 49,1 (41,1)
- Vähintään tunnin pv liikkuvien osuus vähentynyt 21,4 (27,4)

1.-2.vuosikrs. lukio: 2023 (2021)

- Yksinäiseksi kokevien osuus vähentynyt 12,0 (16,8)
- Yhä useampi kokee voivansa vaikuttaa omaan elämäänsä 86,8 (83,1)
- Poikien elämään tyytyväisyys parantunut, tyttöjen heikentynyt
- Koululounaan päivittäin syövien poikien osuus on noussut, tyttöjen laskenut
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien poikien osuus on lisääntynyt ja tyttöjen vähentynyt
- Poikien taiteen ja kulttuurin harrastaminen on vähentynyt 30,6 (57,8)
- Koulukiusaamista kokevien osuus noussut 3,3 (0,8)
- Kohtalaisesta tai vaikeasta ahdistuneisuudesta kärsivien osuus on noussut 19,8 (9,6)
- Raittiiden osuus on vähentynyt 46,7 (59,8) ja päihteiden käyttö/kokeilut sekä rahapelaaminen lisääntynyt
- Aikaisempaa useampi kokee, että pitäisi viettää aikaa muutoin kuin netissä 33,0 (22,6)

HUOMIOITAVAA

- Yläkoululaisten tyttöjen hyvinvointi on heikentynyt elämään tyytyväisyys laskenut. Yksinäisyys ja ahdistus lisääntynyt lähes 10 %
- Yläkoulun pojilla taas hyvinvointi on parantunut ja raittius lisääntynyt
- Lukiossa poikien elämään tyytyväisyys on parantunut ja tyttöjen laskenut
- Ammattioppilaitoksissa sosiaalinen ahdistus ja kannabiskokeilut vähentyneet lähes 20 %, kun taas muutoin huonot elämän tavat ja sairastaminen on lisääntyneet
- HUOLI siis tällä hetkellä LUKION TYTÖISTÄ, joilla tupakointi/vape lis. Lähes 30 % ja alkon käyttö 13 %
- Nuorten (alle 18v.) käyttämä väkivalta on lisääntynyt yli 50 %

Riskejä

- Vape → muut päihteet? Lisääkö riskiä, jos kauppaa/hommaa vapea muuhun laittomaan nautintoaineeseen? Samat kauppapaikat, tuotteet laittomia.
- Riski tulla ryöstetyksi. Koskee niin ostajaa kuin myös myyjää. Myyjiltä ryöstetään aineet ja myydään ne sitten itse. Ostajilta viedään rahat.
- Ryöstön tekotapa voi olla erittäin hienovarainen: ulkopuolinen ei välttämättä edes tajua, vaikka teko tapahtunut keskellä päivää vilkkaalla paikalla.
- Uhrien tuen tarve? Miten tunnistaa, kun ei hevin haluta kertoa tapahtuneesta?
- Porukan imu: *"mä en tajunnu, että ryöstetään kamamyymjä ennen ku oli liia myöhäistä poistua paikalta"*
- Nouseva ilmiö? Myydään valeaineita, tässä vakavia vaaroja.

Syytä kiinnittää huomiota!

Ilmiökentän ja tietopohjan vahvistamiseen henkilöstölle sekä kuntalaisille

Päihde- ja riippuvuusongelmien varhaiseen tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn

Työkäisille suunnattuun ep-työhön

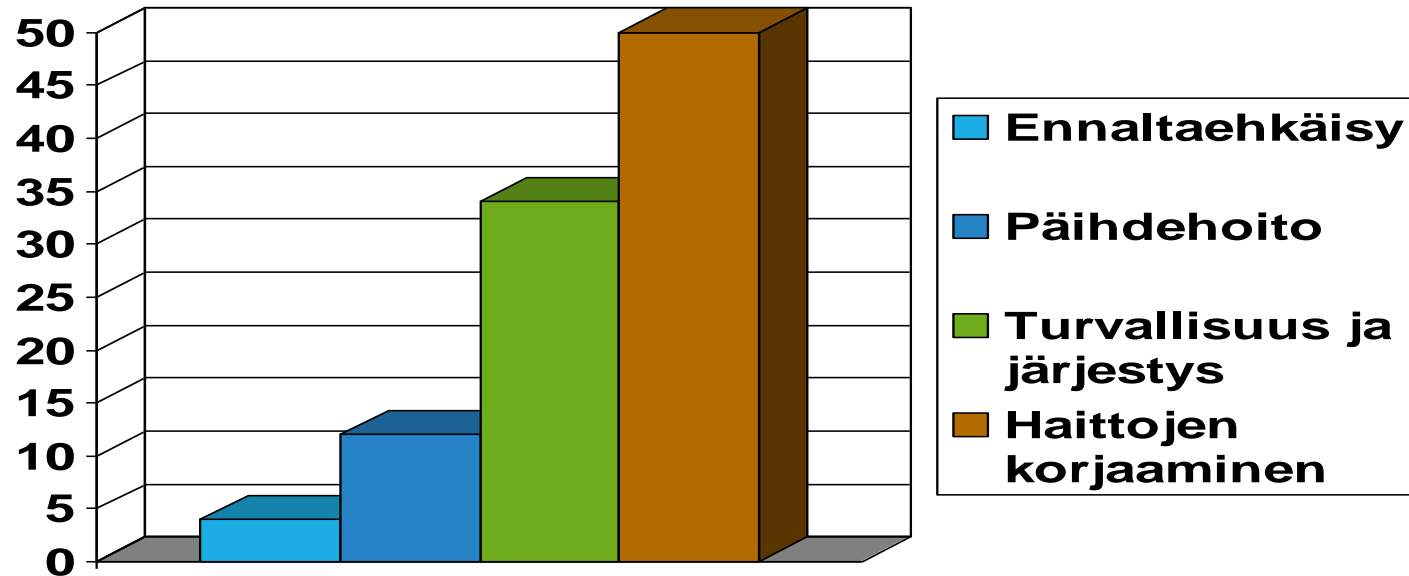
Ikäihmisille suunnattuun ep-työhön

Nuorten mielenhyvinvointiin → ahdistus altistaa päihteiden käytölle

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen hyte-työssä

Miesten riskikulutukseen

Kustannusten rakenne päihdetyössä

- Perusopetuksen päihdeohjelman päivitys
- Sakkyn päihdeohjelman päivitys
- Media- ja päihdekasvatuskansiot varhaiskasvatukseen
- Ostokoheet
- Nuorisotilan päihdetoimintamalli Vuorelan nuorisotalolle (Semppis vielä kesken)
- Kuntakohtaisen vanhempain toimintamallin jalkauttaminen
- Lämmin vanhemmuus -hanke
- Opiskelijoiden (sh, sosionomi yms.) ohjausta

EPT 2023

- ✓ Hyvän elämän oppitunnit
- alakoulut 811 oppilasta
- ✓ MAD-tapahtuma SUINI 287 oppilasta
- ✓ Ahmon kasien EPT-viikon tapahtuma ja kokemusasiantuntija Katan vierailu → 592 oppilasta
- ✓ Kokemusasiantuntija Katan vierailu SAKKY:lla 178 opiskelijaa
- ✓ Pysäkki-toiminta 100 opiskelijaa
- ✓ Walkers-toiminta (wolkari ja wauto) 222 nuorta kohdattu
- ✓ Mieliteko-valmennus x 2 → 22 osallistujaa (mt- ja päihdekuntoutujia)
- ✓ Huoltajien ilta AHMO:n kasit → 50 huoltajaa
- ✓ Asunnottomien yö-tapahtuma Sulkavansillalla → 26 osallistujaa
- ✓ Itsemurhien ehkäisy päivän tapahtuma → 8 osallistujaa
- ✓ Kutsunnat → 48 nuorta
- ✓ Koulutuksia pidetty opettajille ja muille ammattilaisille → 184 osallistujaa
- ✓ Yksilötyössä 3 nuorta ja 1 huoltaja, yht. 10 käyntiä

YHTEENSÄ kohdattuja 2532